

## Iz celega sveta.

**Požigalka.** V vasi Anisimovka v guberniji Tobolsk na Ruskem je neka ženska v svoji maščevalnosti zažgala hišo, v kateri je zgorelo 8 oseb. Poleg te hiše je zgorelo še 15 drugih poslopij.

**Velik izbruh ognjenika.** Iz Novega Jorka poročajo, da je začel nenadoma bruhati ognjenik „Kat-maj“. Lava, ki je privrela iz goreče gore, je uničila popolnoma 7 velikih ribiških naselbin. Dosedaj so izkopali izpod lave čez 200 oseb. V okolici Kodiak je padal pepel tako gost, ki ga je izbruhnil vulkan, da je vladala v celi okolici cel dan popolna tema. Koliko ljudi se je ponesrečilo, dosedaj še ni znano, ker so komaj še-le eno tretjino z lavo preplavljenega ozemlja prekopali.

**Analfabet** — general. Iz Novega Jorka poročajo: V Mehiki bi bil skoro izvoljen za predsednika mož, ki ne zna ne brati ne pisati. Vodja vstašev, general Orozco, je ta mož. Ko bi bil zmagal v boju pri Rellanu, bi bil postal nedvomno predsednik mehičanske ljudovlade. Tudi ameriški predsednik Johnson ni znal ne brati ne pisati, ko se je poročil. Šele njegova soproga ga je to naučila.

**Nesreča na žagi.** Zena Franceta Glavič, žagarja pri Seidlu v Novem mestu, je prinesla na žago kosilo. Z njo je prišel tudi 20 mesecev stari sin Franček. Otrok je zlezal neopaženo do valjeca in se igral z žaganjem. Ko je odvil Glavič deske z voza, je odrinil istega, da je dirjal do valjeca. V tem trenutku pa otrok zakriči in že mu je stisnilo prsni koš, da je na mestu umrl.

**Železniški stroj odtrgal nogo.** Dne 13. junija ponoči se je 72letni bivši izvošček Matevž Oblak splazil na prelazu na Vrtači v Ljubljani pod zaprto prečnico na železniški tir ravno ko je privozila lokomotiva in zagrabila Oblaka za levo nogo, katero mu je zlomila, mu jo odtrgala ter ga pahnila v jarek.

**Grozen vihar** v Severni Ameriki. V državi Mis-souri je divjal strašen vihar. Mrtvih je 26 oseb. V Johnsvillu (Ohio) je podrli vihar stolp katoliške cerkve med božjo službo. Ubite so bile tri osebe, med njimi tudi duhovnik, ki je vernike pozival, da naj beže, sam je pa ostal v cerkvi, da podeli ponesrečencem verska tolažila.

**Zima** v Južni Ameriki. Iz Buenos Airesa poročajo, da je v gorovju Andih nastal nenavadno hudi mraz. Na Kordiljerih divjajo že cel teden sneženi viharji. Brzovjavne napeljave so mnogokje pretrgane. Na mnogih točkah so velikanski sneženi plazovi zasuli tir železnice, ki vodi preko Andov, tako, da je obtičalo več vlakov v snegu. Potniki teh vlakov, od katerih posamezniki so že 8 dni tičali v snegu, so že povžili vsa živila, katera so imeli seboj ter jim je grozila smrt vsled lakote, ako ne bi pravočasno dospela pomoč. V teh vlakih je bilo okoli 200 oseb.

**Nesreča na ženitovanju.** V Konstanegrovu (Angleško) se je med nekim ženitovanjem podrli strop. Svatje in zaročenca so padli v globočino. Nevarno poškodovanih je 16 oseb.

**Kolera.** V Mali Aziji divja v večih mestih kolera. V posameznih mestih je na dan do 100 slučajev, od katerih jih je do 80 mrtvih.

**Strelna udarila** v družbo štirih ljudi. Pri Šumahu v Črni na Koroškem se je zgodila velika nesreča. Štirje delavci, dve dekli in dva hlapca, so prekopavali neko njivo, kjer je nasajen krompir. Pri južini so

sedli pod košato smreko v bližini. Komaj začno južnati, je udarila strelna v dotično smreko in je pri tem udarila 18letno Angelo Zadrnik, 16letnega fantja pa je vrglo po bregu navzdol in mu zasukalo obe nogi v kolenih, da so bile pete spredaj, ter mu sezulo čevlje, ne da bi mu bilo razvezalo ali raztrgalo jermena. Najmanj prizadeta je bila 16letna deklica, ki se je hitro zavedla in šla po ljudi, da so prišli ostalim trem na pomoč. Prihiti ljudje so spravili še nezavestnega hlapca Gregorja Koniča, ki je bil še vedno naslonjen s hrbtom na smreko, k zavesti, ki pa še zdaj leži težko bolan v postelji; fantu je zdravnik uravnil nogi.

**Kakšna mora** in kakšna ne sme biti žena. Ljudska češka šalivost si je izmislila ta-le dovtip, ki je bil zapisan na ženitvi v Letošici leta 1906 poleg razlage slavnostnega govornika J. Greslička: 1. Žena mora biti kakor polž, to je, mora biti vedno doma; a ne sme biti kakor polž, to je, nima vsega, kar je nje-nega, nositi seboj. — 2. Žena mora biti kakor odmev, ima le tedaj govoriti, kadar je vprašana, ali ne sme biti kakor odmev, to je, ne sme imeti vedno zadnje besede. — 3. Žena mora biti kakor cerkvena ura, ki vedno prav gre in kaže prav, a zopet ne sme biti kakor cerkvena ura, ki svoje pogovore vsemu svetu pripoveduje.

**Strašno neurje** v Mehiki. Mnogo ljudi mrtvih. Iz Guanajuata poročajo, da se je dne 16. t. m. utrgal oblak, vsled česar so prestopile reke svoje bregove. Veliko ljudi je radi povodnji utonilo.

**Redka starost.** V Mihalajmu na Nemškem je umrl posestnik Sturdza, star 149 let. O Božiču bi bil praznoval svojo 150letnico.

**Poplačana dobrot.** V Celovcu je prišla neka stara ženica z vlakom in je prosila na kolodvoru, naj jo kdo spremi v bolnišnico. Nihče ni hotel iti z njo, še-le neki postrežček se je je usmilil. Ko je bila v bolnišnici sprejeta, je dala starka postrežčku neko torbico, češ, naj jo ohrani kot plačilo za dobroto. Čez nekaj dni je ženica umrla. Ko je odprl postrežček torbico, je našel v njej dve hranilni knjižici za 27.000 K in poleg tega še papirnatega in zlatega denarja za 3000 K. Ker je dala ženica torbico postrežčku pred pričami, je sedaj njegova lastnina in se mu je s tem njegova prijaznost pač dobro izplačala.

**Novi veliki na morju.** Tekma za zgradbo velikih „luksus-parnikov“ s „Titanikovo“ nesrečo ni ponehala. Družba „White Star Linie“ se že pripravlja, da spusti v morje nov velikanski parnik „Gigantik“. Ta parnik bo parnik „Titanik“ še znatno prekašal. „Gigantik“ bo dolg 305 metrov. Že se govori tudi o zgradbi „Nad-Gigantika“, ki bo imel 20 nadstropij, 465 metrov dolžine, 134 metrov širine in ki bo lahko naenkrat prevažal 30.000 oseb. Na tem parniku bo tudi posebno sodišče, ki bo sodilo sporne zadeve, ki bi nastale med potniki.

**Konec plesa.** Za časa francosko-španske vojne v letih 1808 do 1814 je dobil neki krojač v Bergu v Kataloniji od generala d' Espany naročilo za večje število uniform, ki jih pa ni mogel v določenem času izgotoviti, ker ne more, kakor je trdil, dobiti dovolj šivilj. D' Espany je dal vsled tega v onem mestu prirediti velik ples. Tistega večera pa, ko bi se imela zabava vršiti in ko so bile večinoma vse ženske iz mesta in okolice zbrane, so naenkrat obkolili vojaki palačo, v kateri bi se bil imel vršiti ples. Vojaki so vdrli v dvorano. Gospodje so se morali oddaljiti in prestrašenim damam je bilo sporočeno, da ne smejo

prej zapustiti palače, dokler ne bodo izgotovile določeno število uniform. Takoj nato je prišel krojaški mojster s svojimi ljudmi, ki so prinesli prirezano blago. In tako so morale ženske namesto plesati pridno šivati. Kar cele tri dni so morale presedeti ob kruhu in vodi, toda v polni plesni opravi obadati iglo.

**Govor na grobu.** V državi Java v Ameriki so v nekem mestu pokopavali nekega meščana. Duhovnik je imel gniljiv nagrobni govor, na kar je vprašal, če hoče še kdo govoriti. Oglašil se je neki tujec v zadnjih vrstah, stopil naprej in pričel govoriti. Govoril je o vrlinah ranjkega, potem pa rekel, da so pota usode nepojasnjena in nikdo ne ve, ali dobi plešo na glavi ali ne. Kdor je neče dobiti, naj se poslužuje njegovega sredstva. Pokazal je stekleničico in povedal, da se mora s to tekočino dobro mazati lase in jih potem lepo „skampljati“, pri tem pa so ga že okoli stoječi pograbili in pošteno „skampljali“.

## Nearer, my God, to Thee — Bliže tja k Tebi, Bog!\*

(Labudja pesem „Titanika“ — Prosto po angleškem izvirniku M. Z.)

Bliže tja k Tebi, Bog,  
bliže, moj Bog,  
misel naj vedno me  
dviga z nadlog!  
Pesem doni okrog,  
bliže tja k Tebi, Bog,  
bliže, moj Bog!

Skrije popotniku  
solnčni se žar,  
meni pa trudna pot  
v temo prevar;  
v sanjah spem plahih nog  
bliže tja k Tebi, Bog,  
bliže, moj Bog!

Silno že hrepenim  
k zarji nebes,  
zlo, ki zadeva me,  
milost je res.  
Angelov vabi krog  
bliže me k Tebi, Bog,  
bliže, moj Bog!

Vselej, ko se zbudim,  
Tvoje častit,  
dvigaj me z žalosti  
slave odsvit;  
moj se razlegaj jok  
bliže tja k Tebi, Bog,  
bliže, moj Bog!

Kadar pa radost me  
dvigne v nebo,  
solnce in zvezdice  
milo me zro,  
vtihne naj pesmi zvok — — —  
Bliže sem Tebi, Bog,  
bliže, moj Bog!

\* To pesem, ki so jo igrali godci na „Titaniku“, ko se je potapljaj in ob pogrebu nekaterih žrtv „Titanika“ v Novem Jorku, nam je v angleškem izvirniku in nemški prestavi poslal iz Nemčije naš rojak Anton Urek v Hamboru. Naprosili smo obmejnega pesnika č. g. M. Z., ki nam je radevolje prestavil to „labudjo pesem“ v slovenščino. Hvala mu!

Uredništvo.

## PODLISTEK.

### Matija Ahacel,

Slovenecv imeniten rojak in pisatelj.

(Anton Martin Slomšek. Drobničice, I. 1847, str. 117, sl.)

(Dalje.)

Pa ne samo ostro obsojati, ampak tudi vse modro prevdariti so znali naš Matija, in kadar so se prepričali, da je kaj novega večje vrednosti, si si hitro sami omislili. Veliko let niso imeli nobenega dežnika za dež ter so dejali: „Za kaj mi je pa klobuk ali suknja? Če bom na klobuku zopet drugi klobuk, na streho nosil zopet drugo streho, kam pa pridem?“ — Imeli so prijatelja, ki je bil ravno istih nazorov, in sta hodila po zimi v snegu, po leti pa v dežju brez strehe (dežnika). Prigodilo se je, da sta spremljala nekega rajnega znanca k pogrebu; deževalo je, in vsi spremljevalci so imeli dežpike, ona dva pa ne. „Prijatelj“, so rekli Matija, „premisli sem si in spoznal, da najina modrost ni čista; si bova morala nabaviti dežnike!“ — „Zakaj?“ vpraša prijatelj. — „Poglejte“, so rekli Matija, „če pridem v kako hišo iz dežja ves moker, se mi cedi od suknje in klobuka ter se tako nateče cela luža izpod mene; ne spodobi se pa lepih prostorov onesnažiti; ljudje se naju boje in midva se vsa mokra ne upava sesti. Drugič ljudje pravijo: „To sta dva prava skopuha, še dežnikov si ne privoščita“; kot tak pa nočem veljati, ne jaz in mislim, da tudi ne Vi. Kaj se Vam zdi?“ — „Veste kaj“, reče prijatelj, „ravno tukaj-le je Olivetova prodajalna, takoj pojdiva notri, da si kupiva vsak en dežnik.“ Šla sta kupit in od te dobe ju ni bilo več videti po dežju brez dežnikov. Ni nobena prava modrost, držati se svoje stare trme, ampak vse prav prevdariti in se boljšega prijeti.

Prav in dobro je, če človek sam za-se le malo potrebuje, in srečen je oni, ki z malim zadovoljno živi; pa še srečnejši in vse hvale vreden je oni, ki od

tega, kar si prihrani, rad daje miloščino in si za ne-besa nabira bogastvo, ki ga moli ne snedo, tatje ne ukradejo, kakor so storili naš Matija. Ko so bila huda leta in ljudje so glado umirali, niso Matija Ahacel le samo v denarjih mnogo izdali revežem, ampak so hodili sami pomagat h kapucinarjem kuhat „Rumford-župo“ za uboge ter jo deliti potrebnim. Domačim mestnim revežem so dajali za dva druga, dokler so bili sami. In ko se je bližala Celovcu huda bolezen kolera, so oskrbeli bolnikom dve postelji, pa hvala Bogu, da jih niso potrebovali. Ako je bil kak potreben dijak, je najdel pri Ahacelu pomoč, če so le videli, da je priden. Pa tudi vsak novoposvečeni duhovnik je prejel svoj lep dar, ako je prišel obiskat svojega bližnjega nekdanjega učenika, ali jih vabit na sveto novo mašo.

Za uboge pa dovolj še ne skrbi tisti, kdor jih obdaruje, ampak še večji dobitnik je oni, ki ljudi varuje uboštvu, kakor naš Matija. Oni so pomagali, da se je v Celovcu ustanovil zavod za družine in delavce, ki mu pravijo hranilnica; in kjerkoli se je začelo na Koroškem kaj lepega in dobrega, so naš Matija z zadovoljnim in veselim srcem radi pripomogli ne le z denarjem, ampak kar še več velja, s svojo glavo in z lastnimi rokami. Dali so c. kr. družbi svoje polje in lep vrt, katerega so sami nasadili, da bi se mladi kmetovalci še tudi po njihovi smrti imeli priliko učiti kmetovanja. Ko se je začela v Celovcu za mlade rokodelce ohrtniška šola, so jih hodili Matija pridno učiti, čeravno so imeli toliko poslov, da se niso mogli večkrat niti pošteno najesti. Celo na šolo za godbo niso pozabili in so radi prispevali, da bi se mladi organisti kaj izučili in lepa godba ne oslabela. Veliko lepega so spisali za domačo kmetijsko družbo ter se trudili do poslednjega trenutka, pomagati deželj. Po vsej pravici jih imenujejo dobitnika cele koroške dežele; pa tudi malo mest se najde v državi, kjer bi ne bilo najti imenitnikov, kateri so svojega nekdanjega učenika Ahacela veselo hvalili. Naš Matija niso torej živeli sami za-se, ampak za vse; in to je naše svete vere prva in najimenitnejša zapoved.

Naš Matija pa niso bili samo dober deželjan, ampak, kar je več vredno, bili so še boljši kristjan, in ta njihova lastnost jim daje še-le pravo vrednost. Učenost in dobrotljivost sta že kresnici (kresni muhi), ako prave vere, trdnega zaupanja in krščanske ljubezni ni pri ljudeh. Učene in visoke glave rade oslepijo, da od samega bleska svoje modrosti krščanskih resnic ne spoznajo in izgubijo svojega Boga. Taka učena glava je podobna maku, ki ga veter odnese. Tudi našega Matija se je bila lotila v mlajših letih ta goljufiva modrost, da so jeli v sveti veri omahovati, kar so sami pripovedovali. „Bog mi je pa poslal hudo bolezen, ki mi je odprla oči, da brez Jezusa ni izveličanja, in da je le srečen v življenju kakor tudi po smrti oni, kdor se svete vere zvesto drži.“ — Oklenili so se Kristusove svete vere in ona jim je bila kot palica vse žive dni, posebno pa na starost edina tolažnica v velikih težavah. Kamor so šli iz doma, so vzeli seboj molitvene bukvice, in ni bilo lahko dneva, da bi ne bili pri sv. maši. Ob nedeljah popoldne, ko so šli drugi Celovčani se zabavati, so bili naš Matija pri krščanskem nauku in pri večernicah. Pred jedjo in po jedi se niso sramovali pokrižati in moliti, česar se posvetni gospodje dandanes sramujejo; in ko se je pokazala huda bolezen in so bile očitne molitve pripočene, so Matija molitvenik vedno seboj nosili in vsak večer molili. Imeli so svojega spovednika ter so skrbno hodili k spovedi, kakor nam naroča Kristus, rekoč: „Bodite pripravljeni, ker ne veste ne ure ne dneva, kdaj pride Gospod po vas.“ Pri vseh svetih opravilih so se tako pobožno zadržali, da so bili svojim učencem lep vzgled pravega kristjana. Bog ne daj, da bi se bil kdo drznil, vpričo njih kaj nesposobnega ziniti; tako možko so ga ošteli, da mu je prešlo vse veselje, se še oglasiti. Sovražili so vsako laž in hudobijo; celo malega greha ni bilo najti pri njih. In tako so svetili naš ljubi Matija kakor luč pred ljudmi, ki so gledali njih dobra dela in hvalili Očeta, ki je v nebesih.

(Konec prihodnjic.)